

Sygn. akt III AUa 153/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSO del. Anna Petri
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania J. S. (J. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Katowicach z dnia 21 października 2015r. sygn. akt XI U 1880/15

oddala apelację.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSO del. A. Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 153/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 czerwca 2015r. organ rentowy przeliczył ubezpieczonemu J. S. jego emeryturę, tj. zgodnie z art. 55a dokonał ustalenia wysokości przysługującego mu świadczenia na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W odwołaniu od w/w decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez obliczenie jego emerytury według art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 maja 2015r. Ubezpieczony wskazał, iż ZUS w jego sprawie nieprawidłowo zastosował art. 55 w/w ustawy, tj. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1

maja 2015r., ponieważ przy ustaleniu wysokości jego emerytury dokonano niewłaściwego odliczenia kwoty pobranych świadczeń od wartości zgromadzonego kapitału.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał zaskarżoną decyzję w całości. Wyjaśnił przy tym, że wniosek ubezpieczonego o przeliczenie świadczenia na podstawie art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został rozpoznany negatywnie decyzją z dnia 16 kwietnia 2015r. Podniósł też, iż według obowiązującego obecnie stanu prawnego, tj. wobec treści art. 55a cyt. ustawy, zaskarżoną decyzją z dnia 15 czerwca 2015r. przeliczono świadczenie J. S. w ten sposób, iż podstawę obliczenia jego emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur.

Wyrokiem z dnia 21 października 2015r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do przeliczenia świadczenia ubezpieczonego na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w brzmieniu obowiązującym do 30 kwietnia 2015r.

Bezsporne pozostawało, iż ubezpieczony J. S. (ur. (...)) w dniu (...) ukończył 65 rok życia, tj. powszechny wiek emerytalny.

W dniu 23 kwietnia 2008r. ubezpieczony wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie mu emerytury z art. 29 ustawy emerytalnej, tj. po ukończeniu 60 roku życia i przepracowaniu 35 lat.

Decyzją dnia 8 lipca 2008r. organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do wnioskowanego świadczenia od dnia 8 maja 2008r., tj. od wejścia w życie nowego brzmienia art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Ubezpieczony następnie kontynuował zatrudnienie w Grupie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. od dnia 1 lipca 2011r. do dnia 31 grudnia 2014r. oraz w Agencji (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. od dnia 2 lipca 2011r. do dnia 31 grudnia 2014r.

W dniu 13 marca 2015r. ubezpieczony zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o przeliczenie jego świadczenia emerytalnego na podstawie art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

Decyzją dnia 16 kwietnia 2015r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do przeliczenia jego świadczenia emerytalnego w oparciu o art. 55 ustawy emerytalnej, ponieważ J. S. nie wystąpił z wnioskiem o świadczenie po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2008r. ZUS poinformował jednocześnie ubezpieczonego, iż może on zgłosić wniosek o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym, tj. przewidzianą w art. 27 ustawy emerytalnej.

W związku z powyższym pouczeniem, ubezpieczony w dniu 30 kwietnia 2015r. zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

Decyzją dnia 18 maja 2015r. organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do wnioskowanego świadczenia od dnia 1 kwietnia 2015r.

Natomiast zaskarżoną decyzją z dnia 15 czerwca 2015r. organ rentowy przeliczył ubezpieczonemu jego emeryturę zgodnie z treścią art. 55a ustawy emerytalnej obowiązującego od dnia 1 maja 2015r., tj. podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał odwołanie za zasadne podnosząc w motywach rozstrzygnięcia, co następuje:

Obliczanie wysokości emerytur, o których mowa w art. 27-50e ustawy emerytalnej regulują przepisy rozdziału 4 tej ustawy (art. 51 - 56).

Stosownie do treści art. 55 w/w ustawy, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Po myśli art. 26 ustawy - emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Jest to zatem emerytura obliczona w oparciu o zgromadzone na koncie składki emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji.

Utrwalony pogląd Sądu Najwyższego nie pozostawia wątpliwości, że nie ma przeszkód prawnych, aby ubezpieczony pobierający emeryturę przyznaną mu w niższym wieku emerytalnym, domagał się przyznania mu emerytury przysługującej mu w normalnym (powszechnym) wieku emerytalnym na podstawie art. 27 tej ustawy, ponieważ ze względu

na odmienne przesłanki nabycia prawa do obu tych świadczeń organ ubezpieczeń społecznych powinien wydać decyzje w oparciu o różne podstawy prawne przysługujących ubezpieczonemu świadczeń emerytalnych, a następnie wypłacać świadczenie wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy. Nadto nabycie prawa do emerytury przyjęte w ustawie emerytalnej uzasadnia twierdzenie, że na emeryturę można przechodzić kilka razy. W sytuacji zatem gdy dopuszczalne jest kilkakrotne przechodzenie na emeryturę, byłoby niezbędne zaznaczenie w treści art. 55 ustawy emerytalnej, że wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym możliwe byłoby tylko wówczas gdyby

był to pierwszy wniosek o emeryturę (nabycie statusu emeryta). Oznacza to, że ubezpieczony urodzony przed dniem 1 stycznia 1949r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 27 w związku z art. 55 u.e.r.f.u.s., także

i niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą.

Należy jednakże wskazać, iż art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r.,

poz. 552) od dnia 1 maja 2015r. dodał do ustawy emerytalnej art. 55a, który w ustępie 1 stanowi, że przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone

prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27. Zgodnie natomiast z treścią ustępu 2 w/w art. 55a, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie

z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy bezsporne było, że ubezpieczony spełnił warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu 65 roku życia (od dnia 1 lipca 2011r. do dnia 31 grudnia 2014r.) i wystąpił z wnioskiem o przyznanie w/w świadczenia w dniu 30 kwietnia 2015r.,

a zatem po dniu 31 grudnia 2008r., a przed dniem 1 maja 2015r.

Z treści art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie wynika, iż wniosek, o którym mowa, musi być pierwszym wnioskiem o emeryturę, ani że opisany sposób obliczenia emerytury nie przysługuje osobom, którym wcześniej (przed dniem 1 stycznia 2009r.) przyznano inną emeryturę obliczoną na dotychczasowych zasadach. Powyższą ocenę utwierdza obecnie, tj. od dnia 1 maja 2015r., treść art. 55a ust. 1 ustawy emerytalnej, gdzie wyjaśniono, iż sposób obliczania wysokości emerytury określony w art. 55 stosuje się również w stosunku do ubezpieczonych, którym przed ustaleniem prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym ustalono prawo do jakiegokolwiek innej emerytury.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy należy jednak wskazać, że w stosunku do J. S. nie będzie miało zastosowania pomniejszenie, o którym mowa w art. 55a ust. 2 ustawy emerytalnej. W dacie złożenia przez niego wniosku o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym (30 kwietnia 2015r.), a także w dacie złożenia wniosku o przeliczenie jego świadczenia w oparciu o art. 55 cyt. ustawy (13 marca 2015r.) nie obowiązywał jeszcze wspomniany wyżej art. 55a. Świadczenie ubezpieczonego winno zatem być przeliczone w oparciu o art. 26 przy zastosowaniu art. 55 ustawy emerytalnej, ale bez zasad wynikających z wprowadzonego dopiero później, tj. po dniu 30 kwietnia 2015r., art. 55a.

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, w szczególności przepisu art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Wskazując na ten zarzut skarżący domagał się zmiany wyroku i uznania, że wysokość świadczenia ustalona przez organ rentowy decyzją z dnia 18 maja 2015r. jest prawidłowa, a w związku z tym oddalenia odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne i zostały prawidłowo wskazane przez Sąd Okręgowy, wobec czego Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela także stanowisko Sądu I instancji zaprezentowane w motywach zaskarżonego wyroku, co oznacza, iż zbędnym jest ponowne szczegółowe przywoływanie tej argumentacji w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego.

Jedynie w uzupełnieniu argumentacji Sądu Okręgowego należy wskazać, iż rzeczywiście w stosunku do J. S. nie będzie miało zastosowania pomniejszenie, o którym mowa w art. 55a ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wszak w dacie złożenia przez niego wniosku o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym czyli 30 kwietnia 2015r., a także w dacie złożenia wniosku o przeliczenie jego świadczenia w oparciu o art. 55 cyt. ustawy czyli 13 marca 2015r. nie obowiązywał jeszcze wspomniany wyżej art. 55a.

Powyższe oznacza, że emerytura ubezpieczonego winna zatem być przeliczona w oparciu o art. 26 przy zastosowaniu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ale bez zasad wynikających z wprowadzonego dopiero później, tj. po dniu 30 kwietnia 2015r., art. 55a.

Ekspozowane zatem w toku niniejszego postępowania twierdzenia organu rentowego o konieczności zastosowania względem świadczenia ubezpieczonego art. 55a ustawy emerytalnej nie są uprawnione.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art. 385k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną podstaw.

/-/ SSA M. Żurecki /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSO del. A. Petri

Sędzia Przewodniczący Sędzia

MP